

Utěšené jazzové klubání

V minulosti jsme si zvykli slýchat spíše stížnosti jazzových hudebníků na téma „kromě pár míst není kde hrát“. Potažmo negativní srovnávání jazzových klubů zdejších s těmi západněji a severněji položenými. Současný „chór“ jazzmanů zní většinou optimističtěji.

PŘIPRAVIL: TOMÁŠ S. POLÍVKA

O názor, jak se změnila možnosti vystupování v jazzových klubech v ČR za posledních přibližně deset let, jsme požádali generačně různorodou „sestavu“. Šlo vesměs o hudebníky s bohatými zkušenostmi s vystupováním v zahraničí, mající tudíž možnost porovnávat. Nejde o žádný statisticky průkazný výzkum veřejného jazzového mínění, na ten nemáme ambice ani prostor. Ale skica k dalšímu domalování obrázku vytane.

„Zrovna jsem v Austrálii, připravuji koncert,“ zastihli jsme pana EMILA VIKLICKÉHO u protinožců, odkud nám vzkázal: „V pětimilionovém Sydney jsou jen dva jazzové kluby a spousta vynikajících muzikantů. Možností hrát je tu mnohem méně než u nás. Nevím,

jestli existuje jiná země, kde mají mladí jazzoví muzikanti větší šanci hrát než v ČR.“

POZITIVNÍ VÝVOJ

Stejně optimisticky vnímá situaci téměř o dvě generace mladší, ovšem už velmi zkušený kytarista LIBOR ŠMOLDAS: „Vidím pozitivní vývoj, hlavně v Praze. Každý klub je samozřejmě jiný, ale nikde jinde na světě nenajdete takovou koncentraci jazzových klubů na počet obyvatel. Většina z nich snese srovnání s kluby v Evropě, Americe a Austrálii, které znám.“

Nejde jen o Prahu. „Mám-li mluvit za Brno, stav oproti roku 2008 je výrazně lepší. Kromě tradičních klubů, které fungují dlouho, se rozvinul MUSIC

LAB, kde je od vzniku jazzové katedry na JAMU v roce 2010 centrální místo setkávání jazzové komunity. Dalším přírůstkem je klub PONAVALA a nesmím zapomenout na EBISU. Rozvoji klubové scény pomáhá entuziasmus pořadatelů a hudebníků, brzdí ji byrokracie a problémy s hlukem,“ říká VILÉM SPILKA, kytarista, pedagog a také dramaturg JazzFestBrno.

Jedna věc je množství míst k vystupování, jiná věc ekonomika: „Klubů je mnoho, zejména v atraktivních historických centrech velkých měst. Ale viděno ze strany provozovatelů, je těžké slušně zaplatit muzikanty, hospodařit bez pomoci zvenčí a přitom udržet vstupné na přijatelné úrovni,“ připomíná MARTIN KRATOCHVÍL.



Foto: Wikimedia

„Počet klubů, kde se pravidelně hraje, stoupá. Snad jen ty honoráře jsou už patnáct let plus minus stejné,“ posteskl si, ovšem pořád s úsměvem, skladatel a pianista MAREK NOVOTNÝ.

KLUBY VERSUS PASTI NA TURISTY

Určitým schématem „přežívání“ logiky hlavně pražských jazzových klubů bývala a zůstává orientace na návštěvníky z řad turistů. „Myslím, že tohle se postupně mění. S příchodem JAZZ DOCKU objevili jazzový klub i místní diváci. Navíc se zlepšující se ekonomikou už není rozdíl cen tak propastný, jako býval. Víc a víc lidí hledá kvalitní kulturu a odmítá hlavní komerční proud,“ soudí LIBOR ŠMOLDAS.

MARTIN KRATOCHVÍL připomíná, že lákání turistů nemusí být a priori negativní. „Kluby pro turisty mohou mít i vstup zdarma a získávat prostředky na provoz z jídla, pití a dobrovolným příspěvkem. Myslím, že takhle funguje třeba JAZZ REPUBLIC.“

Jiný pohled na věc nabídl MIROSLAV HLOUCAL: „Jedním z klubů, ve



Foto: Wikimedia

kterých hrají nerad nebo hrát nechci, je pražská REDUTA. Kdysi slavný klub, který byl zaměřen na vznikající českou



Foto: Wikimedia

jazzovou scénou. Bohužel postupem času se z něj stala pastička na turisty. Vstupné je nepřiměřeně vysoké, pro české publikum podle mě nesmyslné. Samozřejmě se to neodrazí na honorářích, které jsou opravdu nízké.“

„Mně osobně se velmi dobře hraje v REDUTĚ, i když je to tam v poslední době více tradiční a turistické,“ soudí naopak MAREK NOVOTNÝ.

Smířlivě vnímá věc trumpetistka, skladatelka a kapelnice big bandu Concept Art Orchestra ŠTĚPÁNKA BALCAROVÁ: „Z hlediska akustiky se mi hraje dobře i v klubech, které mají nálepku ‚turistické‘, jako je U MALÉHO GLENA, AGHARTA nebo REDUTA. A mnohdy je v těchto klubech odezva od zahraničních hostů srdečnější než od Čechů!“



OSOBNÍ PRIORITY

Všichni dotázaní se shodli, že mezi domácími scénami hraje dnes prim pražský JAZZ DOCK: „Je vysloveně dobře vedený. Dvě show za večer, dobrá dramaturgie i publicita, navíc dobré jídlo za rozumné ceny,“ vyzdvihuje jazzový přístav na Vltavě MARTIN KRATOCHVÍL.

Pražské scény má zmapované MIROSLAV HLOUCAL: „Podle mě jsou tu dva kluby, kde se muzikanti cítí opravdu dobře. Zaprvé JAZZ DOCK, kde je skvěle vybavená stage a také výborná celková atmosféra. Je srovnatelný s největšími kluby po celém světě. Publikum sem chodí většinou domácí a ví, na co ten večer jde. A zadruhé příjemný malý klub U MALÉHO GLENA (kterému muzikanti láskyplně

předzívají Office, protože se tam scházejí jako v příjemném „kanclu“; pozn. aut.). Dobře asi funguje AGHARTA. Na můj vkus je tento klub zbytečně uzavřený pár kombinací v podstatě jedné kapely. I když se tam postupně začínají objevovat i zajímaví mladí muzikanti. Velký potenciál měl zrekonstruovaný klub U STARÉ PANÍ. Bohužel opět sklouzl k tomu, že si tam někteří muzikanti musí vodit svoje publikum a dohadovat se o peníze. Klubu podle mě chybí dobrý management, jaký má JAZZ DOCK, kde se celý tým snaží, aby se muzikanti i posluchači cítili skvěle.“

„Absolutně nej je JAZZ DOCK, to je jasné,“ souhlasí MAREK NOVOTNÝ. „Moc dobře se mi hraje v brněnské STARÉ PEKÁRNĚ. Negativní zkušenost

mám akorát z klubu U BÍLÝHO ČERNOCHA v České Lípě.“

„Cítím se dobře v JAZZ DOCKU,“ přidává se ŠTĚPÁNKA BALCAROVÁ. „Komunikace s pořadatelem je výborná, podmínky v Praze nejlepší, a navíc vím, že se ke mně bude i personál chovat slušně. Mimo Prahu moc ráda jezdím do broumovského ART CAFÉ nebo do REDUTY v Uherském Hradišti. Je tam plno milých a zasvěcených posluchačů a organizace také výborná. A vždy dostanu po koncertě květinu.“ (smích)

Zde je volba VILÉMA SPILKY: „V Praze JAZZ DOCK, v Brně ALTERNA, STARÁ PEKÁRNA, EBISU, PONAVALA. Mimo Brno se nám naposledy skvěle hrálo v Rožnově pod Radhoštěm.“

SPOJENÉ JAZZOVÉ NÁDOBY

Co člověk, to názor, ale pozitivní dojem převládá, byť bychom určitě našli i hlasy kritičtější. Co vlastně způsobilo kladnou změnu v možnostech jazzového klubového hraní? Neobstojí zjednodušená teorie „dříve se leccos dělalo špatně, teď se provozovatelé něco naučili“, byť tři dekády rostoucích kontaktů se zahraničím sehrály ohromnou roli. Stejně jako ve většině lidských činností tu platí zákon spojených nádob.

Například mladá muzikantská generace nultých let, znuděná přímočarou komerční tvorbou, vpadla na scénu s takovým entuziasmem, invencí a energií, až přesvědčila část mladého publika, že jazz je zábava a dobrodružství. A že nejlépe si ono dobrodružství užije naživo. Zájem publika logicky povzbudil provozovatele a pořadatele. Další spojené nádoby? Rozvíjející se jazzové školství, zároveň inspirující i zpětně inspirované zájmem o žánr. Nebo rostoucí produkce jazzových vydavatelství. Dokud se bude synergicky násobit muzikantská přesvědčivost, vnímavost publika a vstřícný přístup pořadatelů, bude v jazzovém kraji – přiměřeně reálným očekáváním – dobře. ☒